

Kultur- og likestillingsdepartementet

Deres referanse:

25/1143-

Vår referanse:

Kaja Linde

Saksnummer:

[Nummer]

Dato:

29.04.2025

Høring – Forslag til endringer i forskrift om innovasjons- og utviklingstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier

Norsk Journalistlag (NJ) viser til departementets høringsnotat med forslag til endringer i forskrift om innovasjons- og utviklingstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier og gir i det følgende våre innspill. Innledningsvis ønsker vi å understreke at vi støtter utvidelsen til å gjelde fagmedier, men at bevilgningen må økes.

NJ er både en fagforening og en mediepolitisk organisasjon for redaksjonelle medarbeidere i redaktørstyrte medier, frilansere og de som utdanner seg til å bli journalister. Vi ivaretar medlemmenes journalistfaglige interesser, og verner om den redaksjonelle uavhengigheten og ytringsfriheten. Vi har om lag 8 700 medlemmer.

1. Utvidelse av ordningens virkeområde til å gjelde flere fagmedier

NJ støtter intensjonen bak forslaget og vi deler både departementets og Medietilsynets beskrivelse av fagmedienes viktige bidrag til mediemangfoldet og til samfunnsdebatten. Fagmediene tilfører kunnskap, dybde, mangfold og kritiske perspektiver som ellers ville vært underrepresentert. Vi viser i denne forbindelse til vårt hørings svar av 1. november 2022.

Siden hensynet bak denne støtteordningen er å beskytte ytringsfriheten og den offentlige debattens funksjon, har NJ en viss forståelse for å innføre en begrensning i støtten der fagmedier ikke inneholder "en overvekt av underholdnings-, livsstils- eller forbrukerstoff som er rettet mot leseren som privatperson". Underholdnings-, livsstil- og forbrukerstoff kan til en viss grad tjene kommersielle eller individuelle interesser, ikke demokratifunksjonen som pressefriheten tradisjonelt skal verne. Innenfor de nevnte sjangrene er det likevel mange som leverer viktige bidrag til det norske mediemangfoldet, for eksempel gjennom forbrukerjournalistikk.

Forslaget til begrensning fremstår som skjønnspreget og vagt uten nærmere føringer i høringsnotatet. Vi er derfor opptatt av at dette ikke må utvikle seg til en vurdering av hva som anses som god eller dårlig journalistikk. Når lovgiver i forarbeidene til medieansvarsloven gir

anvisning på en vid tolkning av “nyheter, aktualitetsstoff og samfunnsdebatt”, og det nå samtidig oppstilles en avgrensing i fagmedienes innovasjonsstøtte for underholdning, livsstil og forbrukerstoff, tyder det på at sistnevnte skal forstås snevert. Formuleringen spesifiserer at stoffet er “rettet mot leseren som privatperson”, noe som markerer et klart skille fra stoff som har en bredere offentlig interesse eller samfunnsmessig betydning.

2. For å styrke mediemangfoldet må rammen økes

Vi gjentar også oppfordringen om å øke rammen, for å ikke undergrave målet om mer nyskaping, og ber departementet øke bevilgningen på kap. 335 Medieformål, post 71 i rammefordelingsforslaget for 2026.

Behovet for innovasjon i bransjen har aldri vært større. I 2024 var det langt flere søkere enn mottakere (tall fra Medietilsynets sider viser at 41 av totalt 71 søkere fikk tilskudd i 2024). I høringsnotatet påpeker departementet at forslaget vil føre til at flere medier kan søke om støtte, som igjen vil føre til større konkurranse om støtten. Det fremgår ikke hvor mange flere søkere forslaget kan tenkes å medføre eller hva konsekvensene vil være for de som allerede er omfattet av ordningen i dag. Vi stiller derfor spørsmål ved om konsekvensene av å utvide ordningen, uten samtidig å øke bevilgningen, er tilstrekkelig utredet. Vi frykter at forslaget i ytterste konsekvens kan bidra til å utvanne ordningen og svekke mediemangfoldet, fremfor å styrke det, ved at terskelen for å søke blir for høy for små, lokale nyhets- og aktualitetsmedier, som er en prioritert type medier. Hvis det knyttes usikkerhet til størrelsen på tildelt beløp, fordi den totale rammen er for lav, kan det ha en nedkjølende effekt på innovasjon, fordi risikoen for å igangsette et prosjekt blir for stor.

3. Øvrige justeringer

§ 6 Tilskuddets størrelse

NJ støtter departementets forslag til presisering i § 6 annet ledd, om at kun dersom majoriteten av søkerne i fellesprosjekter er små, lokale nyhets- og aktualitetsmedier, kan støtten utgjøre inntil 75 prosent av prosjektkostnadene. Etter vår vurdering ivaretar dette formålet med prioriteringen av små, lokale nyhets- og aktualitetsmedier, jf. § 1 annet ledd, på en god måte.

§ 7 Fagutvalg

NJ støtter departementets forslag til endringer i § 7 annet ledd, slik at de enkelte medlemmenes kompetanse i Fagutvalget ikke lenger detaljreguleres. Det vesentlige er at utvalget samlet sett har bred og relevant kompetanse. Vi støtter også forslaget om å føye til «kompetanse om innovasjon» som en viktig del av utvalgets samlede kompetanse.

§ 8 Kunngjøring

NJ støtter departementets forslag til endringer i § 8 om at Medietilsynet, i tråd med praksis, selv kan avgjøre antall kunngjøringer og tildelinger og fastsette prioriterte satsingsområder eller hensyn.

§ 9 Rapportering og kontroll

NJ støtter forslaget til forenklinger i § 9 om at tilskuddsmottaker skal legge ved et prosjektrekskap sammen med en rapport om gjennomføringen av prosjektet.

Vennlig hilsen,

Dag Idar Tryggestad
Leder

Kaja Linde
Politisk rådgiver/samfunnskontakt

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur.